

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A vasutas sztrájk. Önbíráskodás!!

Hogyan heveri ki majd az ország ezt a súlyos csapást, amely váratlanul sújtotta, nem tudja senki. Mikor elégszenek meg a vasutasok a rettentés játékkal, mikor látják immár be, hogy nemcsak róluk, de az ország milliói érdekének a megmentéséről van szó, ez teljesen megoldatlanul áll előttünk.

Hát csakugyan az ultima ráció lesz a pokoli mozgalomból? Hát csakugyan kényszerítve legyen az állam vagy feladni teljesen az állami tekintélyt vagy pedig kénytelen lesz a legborzasztóbb statáriális eszközökhöz nyulni?

Mind e kérdések a legkomolyabb valóságban tolnak elénk mert nem hódolhatunk hangzatos szavaknak akkor amikor egy ország népének a kenyérééről van szó. Az ország általános érdeke még mindig több mint csak a vasutasok érdeke. Az ország millióinak a kenyere még mindig nagyobb sor mint 20 ezer ember kenyere.

De hiszen amikor a legmelegebben érezzük a vasutasok sorsa iránt és mindenképen érdekeik szószólóik voltunk és leszünk, — az ország végromlását mégsem kívánhatjuk, még az ő boldogulásuk árán sem. Ne kívánják az államtól, hogy az állam a maga tekintélyét pocskká üsse. Ha ezt kívánják, akkor mozgalmuk az önzés mozgalma volt.

De ha ma belátják, hogy a dolognak végét kell vetni és meghódnak az állam mindig megbecsülendő tekintélye előtt: akkor az ami eddig történt, hasznos intő példa lesz a kormány-

nak, hogy csakugyan javítsa a sorukat — mert azon javítani kell — és akkor még megmentették magukkal együtt az állami tekintélyt is, amelyet feláldozni semmi szín alatt senkinek jogában nem áll.

Ezzel a tekintélyvel szemben minden biztatás a legbünösebb izgatás. Izgatni pedig csak azok szoktak, akiknek veszteni valójuk nincs!

Az országos sztrájk.

A kormány végső rendszabálya.

Tisza István miniszterelnök kijelentette, hogy a mennyiben a sztrájk néhány napon belül meg nem szűnik, az összes póttartalékosokat behívhatja és katonai felügyelet alatt végezteti velük a vasuti szolgálatot.

A mozdonyok vezetését és egyéb szakképzettséget kívánó munkát a vasuti mérnökök, az önkényt jelentkező és képesítéssel bíró mozdonyvezetők és a vasuti ezred látják majd el.

A miniszterelnök reméli, hogy ha a vasutasok néhány napig látni fogják, hogy a forgalom megindult, sokan munkába állanak.

A miniszterelnök kijelentette, hogy az első rendzavarás esetére, rendőrökkel ugrasztja szét a sztrájkanyagát.

Ludvigh a vasutasokhoz.

Ludvigh elnökgazgató, aki minden ellenkező híresztelés dacára nem mond le, felhívást intézett a fiemei vasutasokhoz, hogy elbocsátás terhe alatt lépjenek szolgálatba. Ezek azonban egyhangulag nemmel feleltek.

A vasuti ezred kirendelése

A korneuburgi vasuti ezredet egész éjjel készenlétben tartották. Késő este, mikor e sorokat írjuk, a korneuburgi vasuti ezred hat százada utban van Budapestre.

Szénhiány Budapesten.

Budapest gyáraiban naponta óriási mennyiségű szén fogy el. A szenet naponta a Budapest környékén levő raktárakból szerzi be magának a legtöbb gyár. A vasuti közlekedés megakadásával küszöbön áll a veszély, hogy több gyár kénytelen lesz üzemét a szénhiány folytán beszüntetni.

A katonai vonatok,

Miskoc és Szabadka felé egy katonai külön vonat indult reggel 8 órakor. A katonai külön vonatokon a 23. és 86. gyalogezred 250—250 embere egy-egy főhadnagy, kapitány és őrnagy néhány csendőr és vasuti főtisztviselők voltak.

A vonatindításnak célját az képezte, hogy az uttesten és környékén, valamint az egyes állomások és őrházak tájékán a személy és vagyonbiztonságot a minden megállóhelyen elhelyezett szakasz megóvja.

Szabadkára már csak Mahr őrnagy egy kapitány, egy főhadnagy, néhány altiszt és közember, továbbá a központi igazgatóság egy főmérnöke és két főellenőr érkeztek. A vonaton postát nem hoztak.

A Miskolcra küldött katonai vonat.

A miskolci vonalon ugyancsak reggel nyolc órakor indult el a katonai külön vonat **Mezőkövesdnél elakadt, mert a sineket a mezőkövesdi állomás határában ismeretlen tettések felszedték.**

A vasuti táviratozás megszűnt.

Tudvalevőleg a vasutnak külön táviró berendezése van. **A vasut táviró sodronyait Kis-Körös és Halas között elvágták.**

A Budapestről Szabadkára küldött vasuti főtisztviselők távirataikat már a posta útján küldötték Budapestre.

Értekezlet.

Ma délelőtt fél 10 órakor az államvasutak Andrassy-uti palotájában értekezlet volt, a melyen *Hieronymi*, kereskedelmi miniszter

Spitzer Ignác VENDÉGLŐ HELYSÉGÉBEN
f. hó 17-én vasárnap
nagy tombolaestély.

Batthyányi-utca (Gőzfürdővel szemben) levő

Tombola egy hinta.

— Az értékes tombola tárgyak

kezdeté 10 órakor. Kitéző ételekről és italokról gondoskodom.

Hoffmann Mihályné üzletének kirakatában láthatók.

elnöklete alatt résztvettek *Serényi* Béla gróf államtitkár, *Marx* vasuti felügyelő és *Dácsy* üzletvezető. Utóbbi jelentést tett, hogy a vonalon rosszak az állapotok, hogy a vasutasok hangulata különösen egyes pontokon komoly aggodalomra ad okot. Az értekezlet a további vonatindítások, a tehető engedélyekről értekezett. Az értekezletre meg akarták hívni *Lukács* Lászlót, a pénzügyminisztert is, de nem találták.

A király és a sztrájk.

Hieronymi miniszter a délelőtti értekezletről távozóban volt, mikor *Nyiry* Sándor honvédelmi miniszter kérte őt a telefonhoz és a sztrájk eredményéről és a kilátásáról tudakozódott a *király megbízásából*. A negyedórás beszélgetés folyamán *Nyiry* miniszter a király azon óhaját tolmácsolta, hogy békés megegyezésre törekedjenek.

A budapesti pályaudvarokról. — Vonatok indulása.

A nyugati pályaudvaron vagy 70 katonafoglalatoskodott vasuti teendővel. A déli gyorsvonat Bécsből délben beérkezett. Ugyanekkor a Máv. 150 volt de a szolgálatból régebben kilépett alkalmazottját, akik most szolgálatra jelentkeztek, *Darócy* állomásfőnök utasításokkal látta el.

Egy óra 50 perckor indult Bécs felé *Kövesy* vasuti mérnök vezetésével az első vonat katonai őrség nélkül.

Riasztó híreket kolportáltak e vonat baleseteiről. Így beszéltek, hogy a rákosi rendező pályaudvaron kisiklott. Annyi bizonyult valószínűnek, hogy e vonat lokomotívja Rákoson *csőrepedést szenvedett. Baleset nem történt.* Egy órai késéssel a vonat folytatta útját.

A keleti pályaudvarról a délután folyamán több vonat indult.

A budapesti sztrájk tanyája.

A zuglói fő tanyán vagy 7000 vasutas tartózkodik. A béke reménye közörmöt keltett, de csakhamar kiderült, hogy az misztifikáció. Ha az egész éjfolyamán hasztalan tanácskoztak a kiküldöttek *Vörös* Lászlóval, a kormány békekövetéssel, akkor, mondták, nincs rá kilátás, hogy a sztrájk hamarjában véget érjen. Ezért sokan hajlandók a békére és csak társaiktól, a vérmesebb reményűektől félnek.

A kik könnyebben fogják föl a helyzetet iszogatnak, dalolgatnak. Közben a harminckételelű bibliáról sem feledkeznek meg.

A vasutasok magatartása általában nyugodt. A parlament ostromáról, utcai lázongásokról terjesztett hírek a legkövérebb kacsák.

A sztrájk Szabadkán.

A katonai vonat Szabadkán.

A Szabadkára érkezett vonat végcélja *Zimony* volt, hogy az egész Budapest-Zimony vonalon biztosítva legyen a rend és a kormány intézkedésének a lehetősége. A vonat azonban Szabadkán tul nem juthatott.

Mikor ugyanis a Szabadka indóházhoz vagy félkilóméternyire lévő majsai kapuhoz ért a vonat a sztrájkoló vasutasok csoportja odaállt a sinekre és a saját testükkel gátolták meg a vonat továbbjuthatását.

Ezzel azonban nem elégedtek meg

hanem felelősségre vonták *Osztheimer* mozdonyvezetőt és *Pataki* fűtőt, hogy ők megtagadják-e a bajtársi közösséget. Erre a mozdonyvezető kijelentette, hogy csatlakozik a sztrájkolókhöz és hogy ezt be is bizonyítsa, a gép tüzét kioltotta és a gépet leszerelte. Sőt a csavarok kiszedésével azt hasznavehetetlen állapotban hagyta hátra.

Erre a bajtársak vállukra vették *Osztheimer*t és vitték a sztrájk tanyára.

A katonai vonat pedig most is ott vesztegel a majsai kapu előtt a vágányon. Egész sereg ember ment ki meggyőződni róla, úgy hogy a majsai kapu környéke, különösen mikor egy órára a helyőrség bakái is kivonultak, csoportosulások színhelye lett.

„Menj lépj ha tudsz“ e testen át!

Koriolán anyjának e szavait szavalta el körülbelül, a vasuti sineken feküdvé *Osztheimer* mozdonyvezető fia, amikor édes apja a majsai kapu elé robogott a vonattal. A sinekre feküdt és édes apja aki még ideje korán észrevette, hogy fia a vonat előtt van nagyon természetesen megállította a vonatot. A vonat bizony megállt és a mozdonyvezető látva fiának ezt az elszántságát, maga is elhatározta, hogy vonatot nem vezet.

„Pyramiden setzt an!“

(Az okkupált pályaudvar.)

Igazi vasuti statárium! Ilyet még csakugyan Európa nem látott. Okkupálás ellenség nélkül, füst nélküli háború, ellenség, akit senki sem bánt. Délben érkezett meg a katonai vonat, amelynek megakadásáról különböző verziók keringenek. A legvészesebben hangzó verziót meglehetősen már cáfolni, t. i. a *vasuti sineket nem szedték fel.* Hát ennyire még nem jutott az anárkia. Egyelőre még csak a passiv resistencia tere van a csendes ellenség. Az okkupálás tehát úgy történt, hogy a pályatest kíváncsi közönsége lett eltávolítva. Nem látni most az egész pályavonalon más civilt mint a veszteglő főbb vasuti hivatalnokokat, a kupékba belerekedt utasokat, egy-két kíváncsi riportert, aki katonai engedéllyel végigjárja a pályatestet. Azonban a pályatest vonal-szélein fel és alá járkálnak a katonai őrszemek akiknek a fegyvereiben éles töltés van.

A majsai kapunál van a katonaság zöme ott a fegyverek gulákba vannak rakva. Ott vesztegel közelben a Budapestről érkezett katonai vonat és várja a jövődöt, hogy mikor mehet tovább. Előbb azonban meg kell reperálni mert a csapokat kiszedték belőle. A helybeli katonai garnison kirendelt tisztjei is ott várják hogy felváltsák őket mert

éppenséggel nem találják mulatságosnak az ott időzést.

A közös bakák közül három század van kirendelve.

A kaputól vagy 200 méternyire van a fűtőház körül a mozdonyok egész serege, amelyeket tető alá hozni már nem lehetett. Kivül 5 mozdony vesztegel. Ezenkívül a lekapcsolt személy és tehervonatok egész raja élénkíti a fűtőház környékét.

A pályaudvaron történetek közé tartozik az is, hogy vagy 50 drb. hizott sertés elhullott. Hogy ki a feladójuk, nem lehetett megtudni, miután az iratok, szállítólevelek el vannak zárva.

A budapesti igazgatóság kiküldöttei.

Lapunk munkatársának alkalmá nyílt a helybeli állomásfőnök hivatalos helyiségében jelen lenni, amikor a budapesti igazgatóság kiküldötteivel tárgyalást folytatott. A budapesti igazgatóság részéről egy főmérnök és két főellenőr jelent meg, akiknek hivatását képezte, hogy a békét a vasutasokkal közvetítsék. *Azzal az utasítással küldettek le, hogy a vonalon a vonatközlekedést minden áron kieszközöljék.* Ez azonban legbuzgóbb fáradozásuknak sem sikerült, minden fáradozásuk eredménytelen maradt.

A postai forgalom lebonyolítása.

A kormány mindaddig hajlandó volt szóba állni és tárgyalni a vasutasokkal, míg a bérharc nem fajult anarchistikus jellegű mozgalommá. Miután azonban ma a vasutasok többfelé fölszaggatták a vasuti sineket, amellet, hogy a katonaságot rendelte ki az élet- és vagyonbiztonság megerősítésére, oly intézkedéseket tett, a postai forgalomra vonatkozólag, amelyek az ideiglenes postaforgalom lebonyolításának marandóbb jellegére engednek következtetést.

Igy különösen rendszeres postai menetrendet dolgozott ki, mely megállapítja minden nagyobb postáról mikor induljanak a kocsik napjában.

Ma már megindult a postaforgalomnak kocsikkal való lebonyolítása. A rendelkezésre álló 10 vasuti kocsin kívül ma délután fogadtak először közönséges szekereket, hogy a forgalmat Zombor, Zenta, Szeged és Baja felé lebonyolíthassák. A budapesti összeköttetés Baján át hajóval tartatik fenn. Ma reggel érkezett ide az első postaszolda dél óta Budapest felől Baján át.

Utaltványok, pénzes, ajánlott és közönséges levelek korlátlan mennyiségben vétetnek föl és továbbíttatnak. Csomagok azonban a nagy torlódás következtében egyelőre, további intézkedésig nem vétetnek föl.

Szegő, a posta hivatali főnökének becslése szerint (miután eddig hivatalos kimutatást idő hiányában a folytonos elfoglaltság miatt nem lehetett készí-

teni) a sürgönyváltások és telefonbeszélgetések száma a tegnapi és a mai nap folyamán naponta fizszeresére rugtak az átlagos napi forgalmak. Az átlagos napi sürgönyváltás 150 szokott lenni. A telefonbeszélgetések száma körülbelül ugyanennyi. *Tegnap mintegy 1500 sürgönyt adtak föl és vagy 2000 telefonbeszélgetést bonyolítottak le*, dacára annak, hogy a személyzet létszáma nem gyarapodott.

A mozdonyvezetők értekezlete.

Amikor a katonaság már hivatalosan okkupálta volt a pályatestet, a mozdonyvezetők értekezletre jöttek össze, amit Szalay főkapitánynak bejelentettek s az engedélyezve is lett, sőtaz értekezleten a főkapitány is jelen volt. Az értekezlet színhelyét áttették a Rieger-féle házba,

Az értekezletet a Kertei-féle vendéglőben folytatták a Kállay-utcában. Szolidaritást vállalnak, de akad már köztük, aki békés hajlamunak látszik,

A sztrájkanyán.

A Tóth József-féle vendéglő hűségesen fogadja be válogatás nélkül az elégült (ilyen is van?) és elégületlen vasutasokat. Ezenkívül helyet ad nem kevesebb mint 44 igazi és hamisítatlan bosnyák honpolgárnak, akiknek esze ágába se volt az, hogy Szabadkán végezzenek kulturtanulmányokat. De hát a véletlen éppen azzal a vonattal hozta őket, amely az utolsó volt. Most várhatják amíg kegyesek lesznek a vasutjaink elindulni, — addig is élvezik a szabadkai vendégszeretetet. Áhitattal hallgatják a magasba szálló dikciókat, amelyekből egy kukkot se értenek ugyan de azért ők is lelkesednek és zajosan éljenzik a lendületes szónoklatot. Ott van azután a vasutasok serege, akik első másod és harmadnaposokra oszlanak. Éltetik a mellett a szabadságot és és sokszor a jó kedvbe belevegyül egy keserű gondolat hogy mi lesz ennek a vége?

Ilyen tanya van azután még a városban. Ha megunták az egyik helyet elmennek a másikra. Ilyen sztrájkanyák: Kertey — özv. Kecskésné-féle vendéglő.

Álhirek.

Ezrekre megy azok száma, akik most az utcán csoportokba verődve tárgyalnak az eseményekről, amelyek most az egész országot foglalkoztatják. Nagyon természetes, hogy ilyenkor ezer és ezer ímende-monda keletkezik, valótlanságok és légből kapott kombinációk. Így a többek között elterjedve volt a hír, hogy Budapesten a parlamentet a a szocialisták ostrom alá fogták.

Hire kelt azután annak, hogy az

arad—csanádi vasutasok csatlakoztak a sztrájkolókhöz.

Beszéltek azután a Déli vasut sztrájkjáról.

Hire kelt azután annak, hogy a kereskedelmi bank hajlandó 2 évre felét kifizetni annak a különbözetnek, amit a vasutasok követelnek.

Szóval valótlannál valótlanabb hírek. Hire kelt annak is, hogy a béke már megvan kötve. Szabadkai rémhírek is keringettek. Az, hogy a sineket kiszedték stb.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A sztrájk a képviselőházban.

Az ülés megnyitása után *Batthyányi* Tivadár felszólítja a kormányt, tegyen jelentést a Háznak a vasutasok sztrájkjának mibenállásáról.

Rukovszky István heves támadást intéz a kormány ellen, mert okot adott erre a borzasztó sztrájkra. A vasutasokkal szemben azonban kénytelen kijelenteni, hogy nem helyesli azon követelésüket, hogy a fizetés fölemelés összegét egy összegben adják ki nekik és aztán ők a maguk belátása szerint osztják meg maguk közt. Itt ugy látszik, nem az osztó igazság beszél belőlük.

Tisza István: Minden óra változást idézhelelő a helyzetben. Ily körülmények közt árt a vasutasoknak, ha még jobban fölizgatjuk őket a sok szóbeszéddel. *Vörös* László a békítés mandátumával ment a kormány nevében a vasutasok közé. Ha a béke nem sikerült, nem az ő hibája, hanem a vasutasokét. *Az állam prestige nem engedi, hogy a kormány terrorizáltassa magát.* Ha a sztrájk ma estig nem ér véget, kénytelen lesz a legerélyesebb eszközökhöz folyamodni.

Lengyel Zoltán hosszasan foglalkozik a sztrájk okaival. Közvetlen tudomás alapján jelenti ki, hogy a sztrájk teljesen elő volt készítve és annak nem a népgyűlés betiltása az oka.

Lengyel beszéde után *zárt* ülést kérő ívet nyújtanak át az elnöknek. A zárt ülésen bizalmas nyilatkozatokat vártak a képviselők *Tiszától*, de a miniszterelnök csak azt ismételhette, amit a nyílt ülésen mondott.

A zárt ülésen felszólaltak a vasutasok érdekében *Szederkényi* Nándor, *Okolicsányi* László és *Zichy* Aladár gróf.

A nyílt ülésen végül azt indítványozta az elnök, hogy *hétfőig ne tartson a Ház* ülést, hogy a kormányoknak ideje maradjon a cselekvésre és miután ily izgatott hangulatban komolyan úgy sem lehetne tárgyalni, csak a már többször hallott óhajokat ismételnék a képviselők.

A Ház többsége az elnök javaslatához hozzájárul. Az ülés 1/2 kor ért véget.

HIREK.

Özv. bajsai Vojnics Tivadarné temetése.

Óriási számú gyászoló közönség jelenlétében helyezték örök nyugalomra a tegnap elhunyt nagyasszonynak, özv. bajsai *Vojnics* Tivadarné szül. bajsai *Vojnics* Máriának temeteit. A gyászszertást *Mamuzsits* Félix kanonok plébános eszközölte. A közönség sorában láttuk *Schmausz* Endre főispánt, dr. *Biró* Károly polgármestert s még számosakat a társadalom előkelőségei között.

A végrendelet.

Özv. bajsai *Vojnics* Tivadarné végrendeletét, amely iránt nagy az érdeklődés a következőkben közöljük:

A szabadkai *Petőfi*-utcai házat eladatni rendeli. Vételárából a szabadkai gimnáziumnak 4000 koronát hagyományoz azon célból,

hogy annak évi kamatjövödelme két felsőbb osztályu de szabadkai származásu növendéknek vallás és nemzetiségi külömbőség nélkül egyenlő részben osztassék el tekintettel arra, hogy előnyben azok részesülnek akik a magyar nyelvben kiválóbbak. Az ösztöndíjakat a tanári kar itéli oda.

Ugyancsak e ház vételárából lesznek kifizetve a néh. férje édes anyjának *Lénárd* Borbála lelki üdvét biztosító misealapítvány 2000 korona a szt *Ferenc*rendieknek, a férje sirja gondozásáa, a szegény alapra, a *Körházra* tett alapítványok. A szabadkai zobnaticai 400 lánca föld, diszkert és 22 kapa szőlő és a szabadkai kelebiai birtok mely 43 lánca földből áll — *mindezek jövödelme* „*Mária-ház*“ nevü árvalány intézet fenntartására lesz fordítandó, amely intézetben vallás és nemzetiség külömbőség nélkül 6—15 évi életkoru leánygyermeknek fognak neveltetni.

255 lánca vámtelki (kaponyai) és ugar föld, 22 lánca majsai, néhány lánca kaszáló és szérűskert *eladatni rendeltetnek*, amelynek vételárából *Reinwald Amáli* 4000 korona, *Reinwald Emil* 1000 korona *Sztetenics Teréz* komorna pedig 4000 koronát kap. *Az alkalmazott cselédek mindegyike az egész egy évi bért kapja.*

A budapesti ház két év alatt eladandó. Ennek vételárából kap *Vojnics Sándorné sz. Rohony Szilárdka* 40,000 koronát, a budapesti vakok intézete 6000 koronát, a budapesti hajléktalanok menhelye 2000 frtot, a nemzeti színház nyugdíj alapja 2000 frtot, az erdélyi magyar közművelődési egyesület 2000 koronát, a szabadkai színháznak alapítványul 10,000 koronát amelynek kamataiból évente pályázatok lesznek kiirandók, — a magyar tud. akadémiának 20,000 korona, amelynek évi jövödelme a legjobb művek szerzőinek lesz kiadva. *Az ezenfelül fennmaradó összeg az árvalány intézet részére lesz fordítva.*

Ez a végrendelet 1895. ápril 28-iki kelettel van ellátva.

A másik pótvégrendelet szerint, a mely ugyancsak 1895. április 28-án kelt, minden ingóságot, amely ugy a budapesti, mint pedig a szabadkai házban van, az ékszerekkel együtt *Vojnics Sándorné sz. Rohony Szilárdka* örökl. *Vojnics Sándor* leánya *Vojnics Margit* (az elhunytnek keresztleánya) kap 20,000 koronát, több nagyértékü ezüst garnitúrát, 12 személyre való evőeszközöket és egy jegyzék szerinti sorozatát több nagybecsü ezüst és egyéb értékneműeknek. *Vojnics Sándor* másik két gyermeke *Szilárdka* és *Miklós* egyenként 16,000 koronát kapnak. A szabadkai főegyház 600 koronát, a szabadkai *Miasszonyunk* iskolánének 600 koronát. *Az ezek után fennmaradó összeget az árvalányháznak* hagyományozza. Végrendeleti végrehajtóul *Varga Károly* van kinevezve, aki ezért 12,000 koronát kap. A végrendelező megemlékezett még özv. *Vojnics Félixné* és özv. *Hideg Árpádnéról* is. A végrendeletnek azon része, amely két házról intézkedik, *Vojnics Sándorné* által megtámadva lesz azon szóbeli végrendelet folytán, amelyet az elhunyt kellő hitelességgel 3 nappal ezelőtt tett.

— **A bíróság és a sztrájk.** A vasutasok sztrájkja folytán legjobban a posta és táviró valamint a távbeszélő hivataloknál állt be a munkatorlódás, de viszont más hivataloknál ellenkező hatással van. Így a törvényszéknél ugyszólván teljesen szünetelnek a tárgyalások. A mára kitűzött büntető fő tárgyalások közül egyet sem lehetett megtartani, mivel valamennyi bűnygyben vidéki felek voltak érdekelve. A járásbíróságnál pedig a másra kitűzött polgári ügyek közül 240 nem volt letárgyalható.

— **Iskolaszéki ülés.** (Befejező közlemény.) A tanítók előléptetésénél felolvasztatott tanyai tanítók kérelme, kik fokozatos előléptetésért folyamodnak a szolgálati idő figyelembe vételével. E tárgynál élénk vita támadt, melyben részt vettek: dr. *Lipozencsics* Lázár, *Paukovits* Andor, dr. *Mukits* Simon. Dr. *Lipozencsics*

igazságtalanságnak tartja, hogy némely tanító 10—12 évig is tanyán működik, míg a másik alig 1—2 év múlva, vagy direkt is azonnal a belterületbe kerül. Az előléptetésnél a szolgálati idő, még pedig a helyben eltöltött működés veendő zsinórmértékül. Nem fogadja el a bizottság javaslatát, hanem pártolja a tanyai tanítók kérelmét. Meznerics hozzájárul Dr. Lipozencsics indítványához. Paukovics A. nem fogadja el a fokozatos előléptetést, mert ez a szorgalom méltatásának akadálya. Dr. Mukics Simon napirendre térést javasol. Az érdekes vitának névszerinti szavazással véget vetet. Dr. Lipozencsics Lázárnak a fokozatos előléptetést a szolgálati idő arányában célzó indítványát 9 szóval 8 ellenében elfogadta az iskolaszék s úgy jövőben a tanító csak egyszer lesz választva s azontul szolgálati ideje szerint hivatalból előléptetve a II. s illetve az I. díjosztályba. Következett egy ominózus ügy. Meznerics Ferenc bepanaszolja Gucsán István osztálytanítót, hogy őt március 22-én részegen találta osztályában. Az iratok áttétetnek a kir. tanfelügyelőséghez a vizsgálat bevezetése iránt. Ennek nem akarunk elébe vágni, csak azt találjuk különösnek, hogy miért adták ki Gucsán feljelentését Meznericsnek, hogy az önönmagának bíróját legyen? Még különösebb, hogy ha igaz Meznerics panasza, miért nem vett fel ahelyszínén, kellő intelligenciával bíró tanúk előtt könyvet, hanem iskolasepregető leányokat s fűtőket hallgatott ki utólag a Vörös Ökörben levő irodájában? Végül tudomásul veszi az iskolaszék, hogy a verusicsi tanítói lakás légett.

— **Felirat sürgőnyileg.** A képviselőház mai ülésén került volna a beruházási törvényjavaslat tárgyalás alá. Bár valószínű volt, hogy a törvényjavaslat tárgyalása a vasuti sztrájk folytán máról elmarad, *Sehmausz* Endre főispán és *Vojnics* Sándor orszgyülési képviselő sürgőny útján terjesztették fel a kormányhoz feliratukat, a melyben ama kérelmet adják elő, hogy a közutak juttatásánál Szabadka is szerepeljen, mert a törvényjavaslatban ez időszertel teljesen mellőzve van városunk.

— **Házasság.** *Ujváry* Miklós postafőtiszt május hó 4-én esküszik örök hűséget a helybeli szent Györgyi templomban *Kuluncsics* Czeccilia kisasszonynak.

— **Sorozás.** Ma ért véget a második korosztálybeli tavalyi állítás kötelesek sorozása. Nagybárá a póttartalékba soroztattak a második korosztálybeliek, mert a létszám már az első korosztályból majdnem teljesen kimerült. Holnap a harmadik korosztálybeliek kerülnek sorra és ezzel az 1903. évesek sorozása véget ér.

— **Az elemi iskolák szabályozása.** Arad város törvényhatósága a népoktatás intézményének szabályozása érdekében intéz feliratot a közoktatásiügyi miniszterhez és a feliratot pártolás végett megküldte törvényhatóságunknak. A felirat szerint a legsürgősebb módosítások a következők: 1. A hitoktatás rendezése. 2. Az elemi iskolai tanterv módosítása. 3. A középtanodák 1. és 2. osztályának az elemi iskola 4. osztályával való összhangba hozatala és 4. A tankötelezettségnek a f. évben való megállapítása.

— **Az olasz borvám ügye a közgyűlésben.** A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége által az olasz borvám ügyében a kormányhoz felterjesztendő felirat hasonló értelmű kérelem intézése végett a törvényhatósági bizottság keddi ülése elé kerül. A felirat az olasz kereskedelmi szerződésből a borvám kérdés kikapcsolását és szaktanácskozmány összehívását kérelmezi.

— **Az önkéntes tűzoltók tavaszi gyakorlatai.** F. hó 24-én vasárnap veszik kezdetüket az önkéntes tűzoltó testület tagjai-

nak tavaszi gyakorlatai. A gyakorlatok d. u. 3 órakor kezdődnek. A gyülekezés a tűzoltó laktanya helyiségében lesz.

— **A magyar asztaltársaság** f. évi május hó 4-ikén d. u. 5 és 6 óra között (a régi helyiségben I. kör Kolarics ház) a majális megtartása végett értekezletet tart melyre a tagokat tisztelettel ez uttal meghívja az elnökség.

— **Az építő munkások sztrájkja.** A sztrájkoló kőműves munkások a tegnapi véres tüntetés és az ennek hatása alatt megtartott, de eredmény nélkül lefolyt értekezlet után ma nem sokat hallattak magukról. Csendesen visszavonulva tanácskoznak sztrájk tanyájukon és semmiképen sem hajlandók a bérfemelésre vonatkozó követelményeikből elengedni, annál kevésbé, mert a munkaidőre nézve ugyanis a munkaadók feltételeit fogadták el. A tüntetés színhelye ma egész nap csendes volt, néhány munkás hordta az építési anyagokat, de a kőműves munka szünetelt, mert a vidéki munkások is kiállottak a munkából. A városban az egész nap folyamán lovas rendőrök cirkáltak és az épülő Sággy-féle ház előtt állandóan négy fegyveres rendőr állott őrségen.

— **A harang balesete.** Intő példaul szolgálhatna sokaknak az a baleset, amely a szent Györgyi plébánia nagy harangját ma délután érte. A sok harangozás következtében kiesett a harang nyelve. Szerencsére azonban a nagyobbik veszedelem nem következett be, amely könnyen ennek a folománya lehetett volna. A harangozó kis fia ugyanis arra járt és épen abban a pillanatban ért a harang alá, amikor a súlyos érenyelv a földre zuhant. Komolyabb baj azonban nem történt mert a kis fiúnak volt annyi lélekjelenléte, hogy idejekorán félre ugrott, mert különben épen a fejére zuhant volna a harangnyelv.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Tóth József 3 hó, Fenyvesi János 67 év, Szkendrovics Brunóné Vojnics P. Mária 40 év, Soyér Margit 14 év, Virág Gyula 19 napos, Wittner Károly 3 hó, Bátori Pál 17 nap.

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hirlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalozolgai, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körut 18. [Képviselők fiókkiaadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 12.

LEGUJABB.

A cár a harctéren.

Mint befejezett dolgot jelentik, hogy a *cár a harctéren utazik*. Már az utazás programja is meg van állapítva.

Kurapatkin beteg.

Kurapatkin, az orosz hadak fővezére, *sulyosan megbetegedett*. Általában az orosz csapatok egészségi állapota épen nem kielégítő.

Ujabb orosz vereség.

Londonból jelentik Budapestre, hogy a szárazon Didsunál az oroszok a japánoktól újabb vereséget szenvedtek.

Loubet és Vilmos császár találkozása.

Loubet és Vilmos császár legközelebb a tengeren találkozni fognak.

KÖZGAZDASÁG.

Helyi gabonaárak.

Élénkebb kínálat és tartózkodó vételkedv mellett forgalomba került ma 500 mtm. buza 7.40 koronás árban.

Mérsékelt kínálat és ugyanoly vételkedv mellett rozst 5.70, zabot 4.70 és árpát 5.10 koronáért vásárolták.

Tengeri gyöngén volt kínálva, melylyel szemben élénk vételkedv nyilvánult. Forgalomba került mennyiség 4.70—80 koronáért kelt el 50 kgként.

Budapesti gabonatőzsde.

Kálnóczy és Simon gabonaterméknyereskedő cég tudósítása.

— Április 15. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	—	785—86
Buza máj. 1904	—	782—83
Buza okt.	—	776—77
Rozs ápr.-re	—	—
Rozs okt.-re	—	—
Rozs áprilisra	—	547—48
Zab okt.-re	—	—
Zab	—	—
Zab október	—	552—53
Tengeri máj.	—	506—07
Tengeri	—	—
Tengeri	—	518—9
Teng. jul. 1904	—	519—20
Repce	—	—
repce aug.	—	—

2193/a. 904. sz.

Hirdetmény.

A földadó folyó évre kivetttven, a kivettési lajstrom az 1883. évi XLIV. t. c. 16. §-a értelmében **folyó évi ápril hó 24-től május hó 1-ig** bezárólag, vagyis 8 napra a városi adóhivatalban közszemlére kitétetik.

Felhivatnak az illető adókötelezettek, hogy ebbeli adójukat tekintsék meg és akik kivetésben nem nyugszanak meg, az ezen írásbeli felszólalásaikat a városi adóhivatalnál 15 nap alatt behajtják és pedig azon adózók, kik a lajstromban tárgyalt adóval már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik a kérdésben forgó adóval a folyó évben első ízben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzéstől számított 15 nap alatt. Megjegyeztetik, hogy az elkésztett beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Együttal felhivatnak az illető adókötelezettek, miszerint a kivett adónak adókönyvecskéikbe leendő bevezetése végett a kitűzött záros határidő alatt a városi adóhivatalban jelentkezni tartoznak, mert mulasztás esetén a fennebb idézett törvény 36. §-a d) pontja értelmében pénzbírsággal fognak elmarasztaltatni.

Szabadkán, 1904. ápril hó 22-én.

Városi adóhivatal.